

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. II. Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

sunt Anabaptistæ. Post aliquod tempus Pelagius falsus est, mortem quidem, sed non peccatum ab Adamo deduci: quam falsitatem amplexus est Zwinglius, & Joannes Faber. Tandem admisit Pelagius, Adamum peccando posteris nocuisse: at hoc postea discipulis explicavit in hoc sensu, scilicet Adamum nocuisse exemplo malo, quod posterius imitentur.

Probatur veritas Catholica primò illo textu Pauli ad Rom. 5. v. 12. *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit: in quo omnes peccaverunt.* Nec dicas 1. cum Zwinglio l. de baptismo. intrasse peccatum in mundum per Adamum; quia Adami peccatum fuit primum. Contra enim est. Adami peccatum non fuit primum in mundo; prius enim fuit peccatum Luciferi, atque etiam Evæ. Dein dicitur peccatum intrasse, ut mors: non autem mors Adami fuit prima; cum saltem Abel prius occisus sit. Nec dicas 2. per peccatum intelligi, non peccatum strictè, sed tropicè effectus peccati, ærumnas, concupiscentiam &c. Apostolus enim distinguit peccatum ab effectu primario, seu à morte: ergo intelligitur peccatum re ipsa tale, & non effectus; alias, si per peccatum intelligeretur etiam mors, verba, *in quo omnes peccaverunt*, significarent, *in quo omnes puniuntur*: quod, quam tortum sit, nemo non videt.

Nec dicas, 3. peccatum intrasse imitatione Adami; nam contra. Hac ratione peccassent homines; quia imitati essent Adamum: a qui imitari alium significat, actionem exercere ad ejus imitationem: hoc autem parvuli ante usum rationis non potuerunt facere: ergo hi non peccassent, adeoque non omnes. 2. Ethnici originaliter peccant, quamvis nihil sciant de Adamo: quomodo ergo ad ejus imitationem peccabunt? 3. Non peccant posterius comestione ex arbore scientiæ: sed peccatis e. g. luxuriæ, homicidii &c. quæ tantum habent generalissimam quandam similitudinem cum peccato Adami, quæ non sufficit, ut dicantur homines peccasse imitatione Adami: sic non dicitur blasphemus peccare ad imitationem luxuriosi. Multo minus ea generalissima similitudo peccatorum posterorum cum peccato Adami sufficit, ut illi dicantur, ab isto traxisse originale; nam ad hoc neque sufficit similitudo etiam, aut imitatio propinquior; alias, cum peccemus etiam ad similitudinem majorum nostrorum, ab his etiam traheremur peccata. Nec dicas 4. illud: *in quo*, non intelligendum, *in quo Adamo*, sed *in quo peccato*; falsitas enim hujus replicæ patet ex græco textu, in quo *ἀναγρία* (quod significat peccatum) est feminini generis, adeoque non ad ipsum spectat articulus masculinus. Dein textum hunc nobiscum de Adamo explicat antiquissimum Concilium Millevitanum c. 2. jam ab Innocentio l. approbatum.

285. Probatur eadem Catholica veritas ex pluribus aliis S. Scripturæ locis. Sic Job. 14. v. 4. *Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine?* vel, ut habet versio septuaginta interpretum. *Nemo mundus à sorde, nec infans, cujus est unus diei vita super terram.* Psal. 50. v. 7. *Eccce in iniquitatibus conceptus sum, & in pec-*

catis concepit me mater mea. Ad Rom. 3. v. 24. *Omnes peccaverunt, & egent gloriâ Dei.* Ad Ephes. 2. v. 3. *Eramus naturâ filii iræ.* Eandem veritatem definierunt plura Concilia: Millevitanum. canon. 2. & Carthaginense in Africa. Toletanum VI. in Hispania. Arausicanum II. in Gallia. Moguntinum in Germania, Florentinum in Italia: & ultimum Tridentinum sess. 5. in decreto de peccato originali. Accedit antiquissimus ab usque Apostolis usus baptizandi infantes, si periculum mortis instaret, cujus rationem dat Siricius Papa (qui jam sedit anno Christi 385. epist. 1. ad Himerium Tarraconensem. n. 2. apud Binius. tom. 1. Concil. fol. 530. ne sine baptismo exeuntes de hoc sæculo, regnum perdant, & vitam. Accedunt innumera Patrum testimonia, quæ, & alia vide apud controversistas maxime Bellarm. tom. 4. contr. 2. de amissione gratiæ, & statu peccati, præsertim l. 4. c. 5. & c. 14.

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

286. **O**B. 1. contra 1. conclus. Si quis de facto nasceretur independentem ab Adamo, non eo ipso nasceretur sanctus: ergo, etiamsi descendat ab Adamo, non nascitur injustus; ergo descensus ab Adamo nihil facit ad peccatum originale. Confir. Adami peccatum fuit unum, & originale ex Tridentino est multiplex: ergo sunt distincta. Resp. Supposito, quod DEUS vellet hominem illum relinquere in statu puræ naturæ, aut ex nullo pacto, vel decreto, ei gratiam conferre, ut posset in alia providentia, conc. antec. & neg. conseq. In hac providentia nullus purus homo nasceretur, nisi dependenter ab Adamo, quamvis DEUS utique posset independentem ab Adamo hominem vel creare, vel aliter producere: at tunc deberet determinare, an in statu puræ naturæ, an in statu gratiæ vellet ipsum producere: item an vellet eum alterius voluntati alligare, an non: supposito autem pacto cum Adamo, in hac providentia nascitur viâ ordinariâ homo injustus. Nec est paritas ab alio statu ad hunc diversum: sicut nulla est argumentatio: si murus non haberet nigredinem, non eo ipso esset albus; posset enim esse ruber; ergo, si habet nigredinem, non eo ipso est niger, sive non albus. Ad confir. dist. 1. p. ant. est unum, physicè factum ab Adamo. conc. antec. est unum, ut moralitèr factum à pluribus posteris. neg. antec. & conseq. vide num. 265.

287. Ob. 2. Per justitiam Christi non reddimur formaliter justii: ergo neque per injustitiam Adami reddimur formaliter injusti: ergo peccatum nostrum distinguitur à peccato Adami. ant. est clarum ex Tridentino sess. 6. c. 7. conf. prob. S. Paulus ad Rom. 5. facit comparisonem inter Christum, & Adamum, ac ait, quod, sicut per hunc mortui fuimus, ita per illum sumus vivificati: ergo, quod suo modo facit in nobis justitia Christi, idem modo suo facit injustitia Adami. Resp. neg. conf. ad prob. iterum. neg. conseq. Comparatio S. Pauli non est omnimoda, sed tantum quoad aliqua, nempe, quod, sicut

sicut unus inobedientia fuit ratio, cur multi redditi sint peccatores, ita unus obedientia sit ratio, cur multi sint redditi iusti: non verò, quòd modi isti, reddendi iustos, & iniustos, in omnibus conveniant.

Ubi addendum, voluntates nostras non fuisse ita alligatas voluntati Christi, sicut fuerunt alligatæ voluntati Adami: & hinc per opera Christi non meremur: nec voluit ipse sua merita hominibus applicari, nisi adultis, se disponentibus, & bona physicè facientibus: parvulis verò non nisi recipientibus Sacramenta. Si quæras, an in alia providentia, in qua voluntates nostræ essent alligatæ Christo, ut in hac providentia fuerunt alligatæ Adamo, mereremur per actiones meritorias Christi. Resp. quòd ita. Si petas, an illud meritum esset infinitum. Resp. Realiter in se esset infinitum; quia omne meritum Christi est infinitum: at verò formaliter, quatenus consideraretur ut actio moraliter nostra, sub hoc, inquam, respectu non esset infinitum; quia meriti finitudo, vel infinitudo, desumitur ex dignitate elicientis meritum, quæ in nobis est finita. Sic etiam demeritum Adami respectu ipsius fuit majus, quàm respectu nostri.

288. Ob. 3. Non potest respublica pro libitu suorum subditorum voluntates invicem alligare: ergo neque DEUS voluntates hominum. Confirm. Non potest defacto DEUS alligare voluntatem Petri jam existentis, & ratione utentis, voluntati Pauli, ita, ut quando hic peccat, etiam alter peccet, & damnetur: ergo nec potuit alligare voluntates nostras Adamo, antec. probatur. in eo casu posset Petrus per actum charitatis physicè à se elicitum mereri cœlum, & per peccatum Pauli mereri moraliter infernum, quod est absurdum. Resp. dist. antec. non potest hoc respublica quoad actiones morales, hoc est, imputabiles ad meritum, vel demeritum. conc. antec. quoad actiones politicas, subdist. si talis alligatio non sit conveniens, nec per se, præscindendo ab eventu, optabilis. conc. antec. secus, neg. antec. & conseq.

Quæ consequentia aliunde etiam nulla est; cum utique DEUS habeat longè majus dominium in creaturas, quàm magistratus in suos subditos; magistratui enim DEUS non concessit potestatem, nisi necessariam ad gubernationem subditorum, in bonum ipsorum, ad quam non requiritur potestas alligandi voluntates in ordine ad quasunque actiones. Ad confirm. om. antec. ob ipsam rationem additam, quæ nullo modo militat in nostro casu: posset autem fontè DEUS illud ipsum inconveniens impedire, & saltem in eo casu, in quo alligatio voluntatis, unius jam existentis, & ratione utentis, ad voluntatem alterius, esset ita conveniens, ut fuit in casu Adami, & posterorum, posset illorum voluntates colligare: sicut respublica alligat voluntatem pupilli voluntati tutoris, adeò, ut ille civiliter agat, lucretur, vel perdat etiam dormiens, pro ut ejus nomine agit tutor.

289. Dices. Hæc ipsa alligatio non fuit nobis optabilis; facta est enim dependenter à scientia media de futura transgressione Adami: ergo non potuit fieri. Confirm. Hæc alligatio fuit causa peccati: & DEUS causa alligationis:

ergo DEUS fuit causa causæ, adeoque etiam causa causati, scilicet peccati. Hoc argumentum manifestè probat nimirum; probat enim, nihil esse per se optabile, quo nos malè ufuros DEUS prævidit, adeoque nec fuisse universaliter optabilem redemptionem generis humani; quia etiam hæc multis cedit in majorem perniciem, juxta illud Simeonis Luc. 2. v. 34. *Positus est hic in ruinam, & in resurrectionem multorum.* Unde reprobis DEUS nullum beneficium faceret, quando confert donum, in se etiam optimum, quo ipsi sunt abusuri.

Quare, ut res dicatur optabilis, vel non optabilis, debet ea considerari, præscindendo ab eventu, & eventum consequente scientia media. Hic tamen addendum, quòd DEUS, quando aliquod donum alicui homini confert, quo videt eum malè usurum, non ideo illud confert; quia ipsum malè usurum prævidet: sed sit paratus ad idem dandum, si prævideret, eum bene usurum. In forma. neg. antec. quia tamen alligatio fuit optabilis præscindendo ab eventu. Ad confirm. neg. conseq. Hæc alligatio non determinatè post se traxit peccatum, sed tantum constituit actum primum indifferentem, sicut gladius non trahit post se homicidium, sed est indifferens. vide num. 82.

290. Ob. 4. Melius diceretur, peccatum originale stare in privatione gratiæ, vel justitiæ originalis, per Adami peccatum inducta: ergo, prob. antec. Tridentinum sess. 5. can. 3. docet, peccatum hoc cuique parvulo proprium inesse: atqui nihil inest proprium parvulis, nisi hæc privatio: ergo. Confirm. 1. Gratia formaliter expellit omne peccatum originale: ergo hoc stat in negatione, & privatione gratiæ. Confirm. 2. S. Anselmus l. de conceptione virginis c. 26. sic habet: *Hoc peccatum, quod originale dico, aliud intelligere nequeo in ipsis infantibus, nisi ipsam, quam supra posui, factam per inobedientiam Adæ, justitiæ debitæ nuditatem, per quam omnes filii sunt ita*; ergo stat in privatione. Confir. 3. S. Thomas 1. 2. q. 82. a. 3. in corp. ait: *Privatio originalis justitiæ, per quam voluntas subdebatur DEO, est formale in peccato originali.* & post pauca: *Peccatum originale materialiter quidem est concupiscentia*: ergo peccatum originale præcipue stat in privatione gratiæ.

Antequam respondeam, opus est paucis explicare, quid sit justitia originalis: est autem hæc, non sola gratia sanctificans; nam hæc datur etiam in statu naturæ lapsæ, in qua non datur justitia originalis: & quamvis gratiam hanc etiam habuerint protoparentes, ut est certum apud omnes Catholicos, tamen non habuere in hac sola justitiam originalem. Stat ergo hæc etiam in tali appetitûs sensitivi, & omnium aliarum potentiarum subjectione ad voluntatem, ut sine hujus imperio, vel rationali motu, nullus pravus motus insurgere possit. Hæc subjectio juxta quosdam est habitus dicto modo potentias voluntati subordinans, & actiones voluntatem præventuras impediens: juxta Vasquez autem, & Oviedo in 1. 2. tr. 6. contrav. 9. punct. 7. consistit in externa DEI protectione singulari, impediens omnes similes motus. Hanc subjectionem non habemus defacto, etiam post recuperationem gratiæ. Vult ergo objectio, macu-

lam originalis peccati consistere in privatione gratiæ, tum hujus subjectionis potentiarum ad voluntatem.

291. Resp. jam. neg. antec. nam, ut diximus num. 238. peccatum habituale in genere non stat in negatione gratiæ: ergo neque in ea stat hoc peccatum habituale in specie, seu originale; quia revera etiam est aliquod peccatum habituale, sive peccatum ab Adamo physicè, à posteris autem moraliter factum, & nunc habitualiter perseverans: imò verosimiliter potuisset peccatum originale etiam dari in statu puræ naturæ, in quo tamen non fuisset data privatio gratiæ. Negant quidem hoc aliqui adversarii; sed gratis. Alii fingunt, tunc dandam privationem alicujus perfectionis naturalis: sed & hoc gratis asseritur. Accedit ratio ab Oviedo in 1. 2. tr. 6. contr. 9. punct. 8. num. 62. adducta. Ideo privatio gratiæ in posteris esset culpa; quia isti debuerunt habere gratiam: atqui non debuerunt eam habere à se, vel ipsi eam ponere, sed tantum debuerunt ponere aliquid aliud, quo posito, DEUS dein conferret gratiam; ergo obligatio posterorum non erat immediatè ad gratiam, sed immediatè ad aliquid aliud ponendum: ergo ratio peccati stat immediatè in transgressione hujus obligationis, seu non positione rei præceptæ, vel positione rei prohibitiæ: quæ transgressio intelligitur jam ante privationem gratiæ, & ista potius habet rationem poenæ.

292. Ad prob. ant. dist. ma. Tridentinum docet, peccatum originale cuique inesse physicè. neg. ma. moraliter. conc. ma. & dist. sic mi. neg. conseq. Etiam privatio non inest physicè; quia nihil est: ergo sufficit, inesse moraliter, qualiter etiam inest peccatum quodlibet aliud habituale, atque etiam originale, ut dictum num. 268. Ad id autem, quod Tridentinum dicit, peccatum originale esse cuique proprium. Resp. esse cuique proprium ideo; quia, quod peccatum hoc sit moraliter factum ab uno, est quid distinctum ab eo, quod sit moraliter factum ab alio; quippe est alia voluntas moraliter peccans in Paulo, alia in Petro. Sicut, quando duorum pupillorum, Petri, & Pauli nomine, agit unus tutor, alia est moraliter actio Petri, alia Pauli.

Ad 1. confirm. neg. conseq. Calor etiam formaliter expellit frigus, nec tamen istud stat in privatione frigoris; nam expellere formaliter, nihil aliud significat hic, quam expellere tanquam formam alteri expulso oppositam; potest autem forma opponi, vel contradictoriè, sicut opponitur suæ negationi: & sic calor expellit suam negationem: potest etiam opponi contrariè, & sic calor opponitur suo contrario, scilicet frigori, atque etiam expellit frigus tanquam suum contrarium. Jam gratia quidem tanquam forma expellit, saltem physicè, peccatum, attamen huic non contradictoriè, sed contrariè opponitur: atque adeò peccatum non stat in negatione, seu privatione gratiæ. Idem debent dicere adversarii de peccato actuali, quod etiam expellitur per gratiam, quin stet in privatione gratiæ. Sed de hoc plura, in tract. de grat. sanctific. à num. 282. quando agemus de eo, an gratia stare possit cum peccato. vide interim dicta num. 264. ubi hæc res aliquantò magis explicata est.

Ad 2. confirm. neg. conf. S. Anselmus explicandus est, sicut paulò post S. Thomas explicabimus, de peccato metonymicè tali, seu de effectu peccati; idque eo etiam ex capite, quod S. Anselmus statim addat: *Quoniam & naturam accusat spontanea, quam fecit in Adam, justitiæ desertio*; hæc enim justitiæ desertio non est privatio gratiæ; quia hanc natura non fecit, verum potius eam passa est: sed est ipsa actio peccaminosa Adam, per quam natura humana justitiæ, seu observantiam præcepti Divini, in Adamo deseruit. Hæc itaque, tanquam vera culpa, accusat (prout scilicet peccatum dicitur acculare) naturam, ut ei detrahatur justitia originalis, & fiat nuditas gratiæ: atque adeò ista nuditas est effectus, seu poena illius, nempe actionis naturæ accusantis, seu ream facientis: in qua accusante stat etiam juxta S. Anselmum formaliter ratio culpæ, in altero autem ratio poenæ: quæ tamen poena potest metonymicè, ut dictum, vocari etiam peccatum.

Ad 3. confirm. dist. antec. & S. Doctor loquitur ibi de peccato formaliter tali. neg. ant. de peccato tantum per metonymiam accepto, conc. antec. & sub eadem distinctione conc. vel neg. conseq. Angelicus ibi loquitur de peccato per metonymiam, qua sumitur effectus pro causa, & ibi sumit effectum peccati originalis pro ipso peccato; nam dicit ibi, concupiscentiam esse reatum originalis peccati, item esse materiale peccati: quæ tamen in rigore non ita se habent; nam materiale peccati est pars peccati: atqui juxta communem concupiscentiam non est pars peccati originalis strictè dicti, sed ad summum peccati latè accepti; unde optimè dicitur, S. Doctorem plus non velle, quam privationem gratiæ, unì & concupiscentiam, esse peccatum originale per metonymiam, seu esse effectus illius.

293. Ob. 5. contra dicta num. 283. ex Illyrico. Ad Rom. 6. v. 12. dicitur: *Non regnet peccatum in vestro mortali corpore*: sed nihil potest regnare, nisi sit substantia: ergo peccatum est substantia. Confirm. 1. Imago DEI est substantialis: ergo etiam imago diaboli, quæ est peccatum. Confirm. 2. Ad Ephes. 2. v. 3. dicitur, quod simus *naturâ filii ire*: ergo natura nostra, seu substantia est peccatum. Resp. hæc esse levia. dist. mi. nihil potest regnare physicè, & strictè. conc. mi. nihil moraliter, & metaphoricè. neg. mi. & conseq. Textus hic, & similes, quos adducit Illyricus, juxta omnes debent metaphoricè accipi, & significant, concupiscentiam debere suppressi, ac subjugari. Ad 1. confirm. neg. conseq. Imago est triplicis generis, vel ratione substantiæ, seu naturæ, vel ratione habitus, vel ratione actus. Primi generis imago DEI est homo ratione animæ: quæ imago per peccatum non fuit destructa, sed deformata. Secundi, & tertii generis imago DEI est homo ratione habitualis gratiæ, & operationum supernaturalium, tanquam ornamentorum accidentalium: & hæc imago fuit per peccatum destructa, atque introducta imago accidentalis, non substantialis, diaboli. Alii dicunt, non imaginem, sed similitudinem DEI, in homine per peccatum destrui. Ad 2. confirm. Etiam aqua dicitur *naturâ frigida*, quin frigus sit substantia: scilicet naturale duplex

plex est, unum accidentaliter tale, alterum substantialiter: & sic tantum accidentaliter sumus naturæ filii iræ: quod tamen non ita intelligendum est, quasi, sicut aqua exigit accidentale frigus, ita natura hominis exigit peccatum; sed tantum, quod per Adami peccatum, accidentaliter factum, naturæ nostræ ita originale peccatum sit conjunctum, ut non nascatur ullus homo (exceptis semper Christo, ejusque sanctissima Matre) non infectus peccato. In forma conc. ant. neg. conseq.

ARTICULUS III.

Solvuntur Objectiones reliquæ.

294. **O**B. 6. contra 2. conclus. Ezechiel, 18. v. 20. dicitur: *Filius non portabit iniquitatem patris*: ergo nec infantes iniquitatem Adami. Confirm. 1. Ad Rom. 5. v. 19. dicitur: *Per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi*: ergo non omnes. Confirm. 2. Rursus ibidem v. 15. dicitur, gratiam Christi in plures abundasse: ergo non omnes homines peccaverunt; alias non potuisset gratia in plures abundare; quia tantum abundavit in homines. Resp. neg. conseq. Textus Ezechielis loquitur de peccatis aliorum proximorum parentum, quorum voluntati voluntates filiorum non sunt alligatæ: at omnium voluntates fuerunt alligatæ Adamo. Ad 1. confirm. neg. conseq. Etiam omnes sunt multi: dein ibidem dicitur: v. 12. *In quo omnes peccaverunt*: ergo per multos intelliguntur omnes. Ad 2. confirm. locò illius *plures*, in græco habetur *multos*. & id etiam hic significat; unde non fit hic comparatio cum prioribus multis, sed tantum dicitur plures, ut intelligatur, non esse restrictam gratiam ad unum, sed esse extensam ad multos, ut græcus textus habet.

295. Ob. 7. S. Paulus ad Rom. 5. v. 12. ait: *Per unum hominem peccatum in mundum intravit*: ergo non per generationem; alias intrasset per duos. Confirm. 1. Idem Apostolus 2. Cor. 5. v. 10. dicit: *Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum*: atqui infantes nihil gesserunt: ergo nihil debent recipere. Confirm. 2. Iterum S. Paulus ad Rom. 7. v. 8. dicit *Sine lege enim peccatum mortuum erat*: ergo autem vivebam sine lege aliquando: ergo ipse non peccavit. Confirm. 3. ex eodem ad Rom. 5. v. 14. *Regnavit mors ab Adam usque ad Moysen, etiam in eos, qui non peccaverunt in similitudinem prevaricationis Adæ*: ergo aliqui in Adamo non peccaverunt.

Resp. neg. conf. Generatio quidem per se non est causa peccati, sed Adam generans, & hic solus; nam, si Eva tantum peccasset, ejus peccatum in nos transfusum non fuisset, ut expresse docet S. Thomas 1. 2. q. 81. a. 5. in corp. quia, ut arguit S. Doctor, per unum hominem, non per duos intravit peccatum. Sicut nec transfusum fuisset peccatum alterius hominis, Adamo posterioris; quia Adami solius voluntati alligatæ erant voluntates nostræ. Addit Comptonus, quod, si Adam non esu pomi, sed alio pec-

cato peccasset, nos non contracturi fuissetus originale peccatum; eoquod pactum illi commestioni alligatum fuerit. Si tamen post alia peccata comedisset, tunc ij, qui postea essent nati, peccatum hoc contraxissent.

296. Ad 1. confir. dist. min. infantes nihil gesserunt physice, & voluntate physice sua, conc. min. nihil moraliter, aut voluntate moraliter sua. neg. min. & conseq. S. August. ep. 107. ad Vitalem, & quidem inter duodecim sententias (quas, si Pelagiani admittant, nullum certamen amplius de hac re futurum, ait) sententiâ octavâ, sic scribit: *Scimus etiam, parvulos secundum ea, quæ per corpus gesserunt, recepturos, vel bonum, vel malum: gesserunt autem non per seipsos, sed per eos, quibus pro illis respondentibus, & renunciare diabolo dicuntur, & credere in DEUM . . . unde & ipsi, sicut dixi, si in illa parva ætate moriuntur, utique secundum ea, quæ per corpus gesserunt, id est, tempore, quo in corpore fuerunt, quando per corda, & ora gestantium, crediderunt, vel non crediderunt, quando baptizati, vel non baptizati sunt, . . . judicantur. si autem, ut ait S. Doctor, parvuli possunt dici, agere, vel gerere aliquid, per voluntatem, vel actionem gestantium, quanto magis per voluntatem Adami, cui utique eorum voluntates magis alligatæ fuerunt.*

Alii dicunt, S. Paulum ibi tantum loqui de adultis; hinc quæstio est inter doctores, an infantes, ante baptismum mortui, sint comparituri in extremo judicio. Negant Durandus, & Cartusianus, quorum sententiam probabilem ait Suarez in 1. 2. tr. 5. disp. 9. sec. 6. n. 4. at idem Suarez, & Vasquez, putant, eos esse comparituros, & staturos quidem ex parte sinistra, sed sententiâ illâ: *Matth. 25. v. 41. Discedite à me maledicti in ignem æternum, eos non esse tangendos; cum tam bona, quam mala sententia, tantum feratur contra adultos. Certè S. Thomas in 4. disp. 47. q. 1. a. 3. quæstiuncula 1. ad 3. ait: Pueri ante perfectam ætatem decedentes in judicio comparebunt, non autem, ut judicentur, sed ut videant gloriam judicis*: ergo etiam possunt adesse mortui ante baptismum, quin judicentur.

297. Ad Confirm. 2. Resp. cum Bellarm. tom. 4. contr. 2. l. 4. c. 8. sine lege fuisse peccatum mortuum, hoc est, non fuisse imputatum, vel reputatum, sive non habitum pro peccato ab hominibus, quamvis imputaretur à DEO: & sic videtur se explicare Apostolus ad Rom. 5. v. 13. ubi ait: *Usque ad legem enim peccatum erat in mundo; peccatum autem non imputabatur; cum lex non esset*. Cornelius in hunc locum ad Rom. 5. v. 13. ait, non reputatum fuisse peccatum, vel valde modicè æstimatum: unde per peccatum mortuum potest intelligi, quasi non curatum. Quomodo autem Apostolus dicat, se fuisse sine lege, iterum variè explicatur. Alii id explicant de tempore ante usum rationis, alii de adolescentia, quo vixerit exlex, & quasi sine lege: sed hæc nihil contra nos. Alii aliter exponunt: videatur Cornelius in hunc locum. In forma neg. conseq. quia, etsi fors Apostolus non curaverit peccatum, vel alii in ipso, aut in quocunque tandem sensu, ex his allatis, fuerit sine lege, tamen contraxit peccatum originale, in animæ suæ infusione in corpus: & postea etiam actualiter peccavit, ut ipse dolens non semel fatetur.

Ad